

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM
2016-07-08
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
8923-16

SÖKANDE

Yrkesakademin AB, 556346-6233
Box 1958
791 19 Falun

Ombud: Jur.kand. Ellen Dalsryd
Advokatfirman Cederquist
Box 1670
111 96 Stockholm

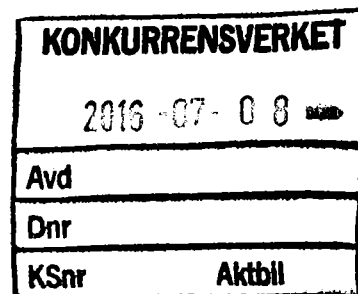
Ombud: Advokat Mikael Engström
Advokatfirman Cederquist KB
Box 1670
111 96 Stockholm

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 736397

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Arbetsförmedlingen genomför en förenklad upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, avseende Yrkesförarutbildning Lastbil. Upphandlingen består av 27 leveransorter och varje leveransort ska uppfattas som en separat upphandling. Av tilldelningsbeslut den 19 april 2015 framgår att kommunen beslutat att teckna avtal med andra leverantörer än Yrkesakademien AB (bolaget) för samtliga orter.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om för samtliga leveransorter. Som grund för sin talan anför bolaget följande. Arbetsförmedlingen har utformat och tillämpat utvärderingsmodellen på ett godtyckligt och oförutsebart sätt i strid med principerna om likabehandling och transparens. Överträdelserna har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada eftersom bolaget annars hade formulerat ett mer konkurrenskraftigt anbud.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Utgångspunkter för prövningen**

I 1 kap. 9 § LOU stadgas bl.a. att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Av 16 kap. 6 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller

kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU (jfr RÅ 2009 ref 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Strider utvärderingsmodellen mot principerna om transparens och likabehandling?

Bolaget har anfört att det inte har framgått vad som enligt Arbetsförmedlingen utgör mervärde i beskrivningen av utvärderingskriteriet ”Upplägg och genomförande”. På så sätt har det varit omöjligt för anbudsgivarna att på förhand bilda sig en uppfattning om vad som krävs för att en beskrivning i anbudet ska bedömas tillföra mervärde. I praktiken har Arbetsförmedlingen därmed tillskansat sig en närmast fri prövningsrätt vid bedömningen av inkomna anbud. Bolaget har vidare anfört att det inte har framgått vad som skiljer betygsnivåerna åt vid bedömning av beskrivningarna. Det framgår exempelvis inte vad som gör en beskrivning ”tydlig” eller ”tydlig och bra”.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad som har betydelse vid upphandlingen (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Vid bedömning av utvärderingsmodellen och förfrågningsunderlaget måste hänsyn tas till upphandlingsföremålets karaktär. Då det inte är fråga om en specificerad och jämförbar produkt måste det finnas utrymme för den upphandlande myndigheten att använda sig av en mer

öppen kravställning och utvärderingsmodell (Kammarrätten i Stockholms dom den 16 februari 2016, mål nr 8289-15).

Förvaltningsrätten konstaterar att följande framgår av relevanta delar av det generella förfrågningsunderlaget. Av punkt 1.1.3 följer att målet med utbildningen är att deltagarna på snabbast möjliga vis erhåller de intyg, bevis, certifikat och en kompetensnivå som motsvarar de krav för anställning som ställs inom området och att 100 % av kursdeltagarna efter avslutad utbildning är anställningsbara. I avsnitt 1.5, "Anbudsutvärdering", står att tilldelningsgrund för upphandlingen är det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet. Den utvärderingsmodell som Arbetsförmedlingen tillämpar är en mervärdesmodell, där två utvärderingskriterier tillmäts ett värde i kronor vid sidan av anbudspriset. Utvärderingskriterierna är "Upplägg och genomförande" och "Utrustning". Av punkt 1.5.3 framgår att bedömningen av "Upplägg och genomförande" sker på underlag av den beskrivning som lämnats under punkt 1.4.1. Av punkt 1.4.1 framgår kraven på utbildningens upplägg och genomförande. Där står i huvudsak följande. Utbildningen förutsätts bedrivas i ett nära samarbete med branschen. I utbildningen ska teoretiska och praktiska inslag varvas så att deltagaren är väl förberedd inför kommande anställning. Arbetsplatsförlagt lärande är en viktig del i utbildningen och ingår som en del i samtliga yrkesförarutbildningar. Leverantören ska integrera arbetsmiljö- och miljöfrågor, både ur ett samhällsperspektiv och ur ett yrkesrelaterat perspektiv i utbildningen. Utbildningen ska genomsyras av kontinuerligt jobbsökande och lyfta fram vikten av de mjuka kompetenser som arbetsmarknaden idag kräver. Dessa beskrivs som flexibilitet och utbildning, initiativ, kommunikation, kvalitetsmedvetenhet, laganda och stresstålighet, och de ska finnas som ett genomgående inslag i hela utbildningen. Det betonas att anbudsgivarnas beskrivning av upplägg och genomförande ska förklara hur utbildningen anpassas till deltagare med särskilda behov. Enligt punkt 1.5.3 får ett anbud 10 poäng om

utvärderingskriteriet "Upplägg och genomförande" mycket väl, tydligt och målinriktat beskriver vad som efterfrågas i förfrågningsunderlaget och bedöms tillföra tjänsten maximalt mervärde när det gäller att bli det målinriktade verktyg som krävs för att målsättningen med utbildningen ska uppnås.

Förvaltningsrätten anser att det av återgivna delar av förfrågningsunderlaget tydligt framgår att mervärdet av ett visst anbud bestäms efter hur väl utförd beskrivningen av "Upplägg och genomförande" är i förhållande till målet med upphandlingsföremålet. Att det inte anges exakt vad i beskrivningen som genererar vilket betyg kan inte i förvaltningsrättens mening anses göra förfrågningsunderlaget oförutsebart. Utvärderingsmodellen strider därför inte mot LOU på grund av hur mervärde är definierat i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten anser att inte heller vad bolaget har anfört om att det inte har framgått vad som skiljer betygsnivåerna åt gör att utvärderingsmodellen strider mot LOU. Förvaltningsrätten har vid bedömningen beaktat att upphandlingsföremålet är yrkesutbildning och därmed inte en specificerad och jämförbar produkt. Det sagda innebär att det saknas anledning för ingripande enligt LOU på denna grund.

Strider utvärderingen mot principerna om transparens och likabehandling?

Bolaget har anfört att det inte framgår av resultatrapporten hur utvärderingen har gått till. Arbetsförmedlingen har endast citerat texten i aktuell betygsnivå och har inte redovisat någon närmare motivering för tilldelade betyg eller specificerat de mervärden som påstås ha identifierats i anbudet. Bolaget har utan framgång efterfrågat anbudshandlingar och upplysningar om utvärderingen av det egna anbudet samt om de relativa fördelarna med de vinnande anbudet i förhållande till det egna anbudet och utvärderingskriterierna.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det ligger i upphandlingsföremålets natur att utvärderingen innehåller ett visst inslag av subjektivitet. Den upphandlande myndigheten måste även ges visst utrymme vid utvärderingen av anbuden under förutsättning att den inte tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som angivits i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 5 juli 2010 i mål 985-10). Vad bolaget har anfört om att Arbetsförmedlingen inte specificerat de mervärden som påstås ha identifierats i anbuden leder därför inte till att utvärderingen kan anses strida mot transparensprincipen. Det är vidare inte visat i målet att Arbetsförmedlingen vid utvärderingen av anbuden tagit hänsyn till annat än det som framgår av förfrågningsunderlaget. Det finns därmed inte heller på denna grund skäl för ingripande enligt LOU. Vad bolaget har anfört om att det inte fått del av anbudshandlingar leder inte till någon annan bedömning. Ansökan om ingripande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 A LOU).

Lena Aronsson

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Sara Bengtson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.